

Kärlek och stöd bättre än goda råd för Louise

Familjen, Evert Taube-stipendiet, repetitioner av föreställningen 27 Club på Maximteatern, en friggebod fullproppad med vinylskivor att spisa – sommaren har varit såväl härlig som hektisk för Louise Hoffsten.

Louise har precis varit och simmat när vi träffas. Det gör hon varje måndag. Hon utstrålar energi och livsglädje. Hon berättar om sommaren som har inneburit en hel del jobb, mycket familjetid och så, förstås, det stora sommarprojektet – friggeboden hemma på tomten. I den ska hon arbeta. Skapa. En egen oas där hon kan jobba ostört och inte störa någon annan och ändå vara nära sin familj. Bättre kan det inte bli. När friggeboden tog form var det en sak som var given: vinylspelaren som köptes på en loppis.

- Jag längtade efter att få spisa plattor. Vilket gammalmodigt uttryck, men det är verkligen något speciellt med vinylplattor. Och visst det knastrar, det är inte perfekt – men det är helt underbart, säger Louise.

Det händer mycket nu. I augusti tilldelades hon Evert Taube-stipendiet med motiveringen ”Med bluesen ständigt närvarande i text och musik, har hon med generös uppriktighet alltid valt det sköra spår där sorg och glädje går hand i hand”. Louise är hedrad.

- Jag blev totalt överraskad när jag fick priset. Alla svenskar har säkert en relation med Taube på något sätt. Jag säger tack, tack, tack.

Från och med septembers slut syns Louise i 27 Club på Maximteatern i Stockholm. Föreställningen handlar om musiker och artister som alla dött i en väldigt ung ålder, innan de ens fyllt 28 år. Här fokuseras mest på deras musik – musiken som ledde till förändringar och som lever kvar än i dag.

Diagnosen MS knackade på brutalt i hennes liv när Louise var rätt så ung. Lite drygt 30 år. Då var hon mitt i karriären och hade hela livet framför sig. Allt rasade. Hon föll långt ner, men kom upp till ytan.

- Du kan välja mellan att gå under eller att klättra över. Så är det med det mesta i livet. Jag kämpar fortfarande. Varje dag är en kamp.

Louise klättrade över. Hur hon klarade det? På den frågan skakar hon på huvudet och säger att det finns inga givna svar; varje människa måste finna sin egen väg att vandra i livet. Några råd vill hon inte ge och hon blev mäktigt irriterad på alla tips och råd som människor slängt över henne genom åren.

- Jag ger inga råd eftersom jag blev överöst med goda råd när jag fick min diagnos. Jag aktar mig väldigt noga för att göra det. Det här är en väg som alla måste gå själva. Var och en måste klura ut hur de ska klara av bördan som de har fått. Alla förbannade goda råd – folk menar säkert väl, men det blir så fel. Stöd och kärlek från människor är viktigt, men goda råd går bort.

En viktig faktor, ja, den allra viktigaste faktiskt, är kärleken. Det var just kärleken som fick henne att hitta kraften och orken att komma tillbaka till livet. Kärleken till sin man, till sitt barn, till sina vänner.

- Jag hoppas vid Gud att alla människor har kärlek nånstans, även om det inte är en relation, så att kärlek ändå finns. Jag hoppas det. Jag vill tro det. Det kanske inte just är ett parförhållande, utan det kanske är kärlek på ett annat vis. Som är precis lika mycket värt.

Kärleken till musiken är fortfarande lika stor, även om den har fått flytta på sig lite för att bereda plats åt allt annat i livet, som familjen till exempel. Musiken är hennes liv. Det hon kan. Hon säger sig inte ha något val här – musiken är hennes väg. När Louise var liten hängde hon allt som oftast i sin pappas tre skivbutiker hemma i Linköping. Men snapsvisorna, däremot, var det mamman som lärde henne tidigt i livet.

Förälskelsen för snapsvisorna har gått i arv till sonen Adrian som precis har börjat skolan. Hon såg till att det var bland det första som han lärde sig. Om han sjungit dem på dagis? Louise skrattar till och säger att det kan man aldrig veta.

Förut, när hon var yngre, älskade hon att stå på scen. I dag mår hon bättre i replokalen eller hos en sångcoach. Eller när hon bara får sitta i sin friggebod och leka själv. Orken och energin är begränsad. Det gäller att hitta nya tillvägagångssätt.

- Man förändras. Det handlar även om ålder. Det finns de som hänger upp hela sin identitet på musiken och det är delvis det som föreställningen 27 Club handlar om. Det är ett hårt slag att en dag märka att man inte är odödlig, att man blir äldre och dyker på svårigheter i livet. Saker som man måste fixa i alla fall. Det gäller för alla människor.

Simningen på måndagar är helig. Den ruckas det inte på i första taget. Louise ser till att röra på sig. Ibland kanske hon inte hinner lika mycket som vanligt, på grund av jobb eller för att kroppen inte orkar. Men ändå – att alltid ha rörelse som en självklar prioritering i livet.

- När jag fick min diagnos var det allmänna rådet att inte träna, men det är så fel. Att träna är så viktigt.

Jo, det finns faktiskt ett råd som hon ändå vill ge; just det där att röra på sig. Träning är livskraft åt så väl kropp som psyke. Louise känner verkligen hur mycket träningen ger. Hon simmar allra helst och betonar att var och en måste hitta sin egen träningsform, något som känns roligt och meningsfullt. Det är regelbundenheten som är nyckeln till framgång.

- Så, det är mitt enda goda råd: rör på dig! Och gör det regelbundet. Alla kan ju inte röra på sig, men förhoppningsvis går det att hitta någon form. Rör på er efter förmåga, även om det bara är att vicka på lillfingret.

Och när det gäller kosten är det den gamla väl beprövade tallriksmodellen som gäller. Men även Louise vet att det inte alltid är så lätt att hinna servera den nyttigaste middagen var eviga vardagskväll. Pusslet som kallas vardagslivet är inte så lätt att lägga.

Ett dignande fruktfat finns det i alla fall alltid hemma hos familjen. Det ser hon till. Som en kompensation när middagarna måste fixas snabbt. För livet är som musik; det kan inte vara perfekt. Det ska inte vara perfekt. Livet är sprickorna i fasaden. Man måste kämpa. Och kanske är sonen Adrians klockrena uppmaning den allra viktigaste när något känns tungt:
– Mamma, du får inte vara en fegis!

Louise är allt annat än en fegis. Tiden går fort. Hon reser sig. Nu måste hon hinna handla, jobba och umgås med Adrian som kommer hem från skolan. Svårigheter, i olika former, möts vi alla av i livet. I dag handlar hennes livsmål om att få ihop pusslet med familj, barn och jobb och ändå klara hälsan och orka stå på benen. Då gäller det att kämpa och välja väg. Och Louise Hoffsten valde vägen till livet. I allra högsta grad.

Av: Sara Leijonhufvud